

”Mer oordning och osäkerhet väntar”

Greklands kris

Just som de europeiska ledarna lyckats sy ihop ett räddningspaket till Grekland står det klart att den grekiske premiärministern Giorgos Papandreou vill låta folket rösta om stödåtgärderna. Skulle grekerna rösta nej väntar ännu större oordning och kapitalförluster.

– Det här innebär en lång period av stor osäkerhet. Att folkomrösta om hur man ska hantera en akut finanskris tar för lång tid. Den ställer bara till det ytterligare, säger Lars Calmfors, professor i nationalekonomi vid Stockholms universitet.

När beskedet om folkomröstningen blev klart reagerade världens börsmarknader omedelbart genom att än en gång skicka kurserna mot botten.

I Europa pågår, enligt Lars Calmfors, ett komplicerat politiskt spel. Tyskland måste å sin sida visa upp grekiska motprestationer som sänkta löner och pensioner för att få stöd för det stora stödpaketet hos väljarna. Samtidigt försöker de grekiska politikerna få sina väljare att acceptera de mycket impopulära åtgärderna. Ingen lätt uppgift att döma av raden av våldsamma strejker och protester

Men röstar Greklands folk nej till stödåtgärderna vid den aviserade folkomröstningen i januari 2012 kan det komma att innebära att stödet från EU-länderna inte betalas ut.

Får inte Grekland pengarna tvingas landet förmodligen att ställa in betalningarna. Det blir då ännu större skuldnedskrivningar än man kommit överens om inom EU och därmed ännu större kapitalförluster för banker och långivare. Det förvärrar den akuta krisen.

–Det finns ingen återvändo för dem. Kravet på budgetåtstramning blir ändå kvar vid en betalningsinställelse. Utan EU-stöd och utan möjligheter att låna på kapitalmarknaderna, tvingas landet omedelbart att anpassa utgifterna till skatteintäkterna. Det innebär omedelbara krav på åtstramningar, säger Lars Calmfors.

Det är osannolikt att grekerna skulle välja att lämna euron. De inhemska protesterna har ju gällt åtstramningarna, inte medlemskapet i valutaunionen i sig. I och för sig skulle det kunna vara en fördel för Grekland att lämna euron, införa en ny valuta och låta den falla i värde. Det skulle, som i Sverige 1992, öka nettoexporten och ge skjuts åt ekonomin. Men det skulle förvärra problemen för andra krisländer: statskuldräntorna där skulle stiga och bankerna skulle få likviditetsproblem när folk tar ut sina euro från banken för att flytta dem till andra länder.

Tina Zenou

tina.zenou@dn.se